

Kulturní dědictví UNESCO 2023

**Brazílie, Írán,
Německo (I.), Srbsko**

www.cultural-heritage.cz

Podstata

Každoroční celostátní i mezinárodní celoroční atraktivní a efektivní propagace národního kulturního dědictví tematicky vybraných **čtyř zemí**. Základem projektu jsou DVĚ velké putovní výstavy doplněné dle možnosti spolupořádajících měst atraktivními doprovodnými akcemi :

- **Kulturní dědictví UNESCO** (Putovní panelová výstava všech položek zapsaných do registrů světového dědictví UNESCO za aktuálně prezentovanou zemi a doplněná některými artefakty – např. faksimile významných děl, národní řemesla, ...)

- **Česká stopa** (Putovní panelová výstava významných osobností, které nejlépe prezentují historii vzájemných kulturních a společenských vazeb. Kolekci osobností doplní i významné krajanské spolky, organizace příslušných menšin a nebo významné kulturní aktivity či instituce. Výstavu pak doplní i panely o aktuálních partnerstvích měst či regionů)

- **Doprovodné akce** (Putovní výstavy přirozeně doplní i různorodé doprovodné akce – přednášky, koncerty, vernisáže, besedy, projekce, prezentace ... Akce probíhají v těsné spolupráci s místní samosprávou a významnými kulturními institucemi. Přirozeně do aktivit zapojujeme i krajanské spolky a nebo české umělce působící v zahraničí, ale i menší nové kulturní spolky a nebo akce aktuálně přítomné v naší zemi. Většina doprovodných akcí je i součástí místních tradičních festivalů nebo slavností, případně i setkání se zástupci partnerských měst či regionů.

Projekt probíhá vždy v těsné spolupráci a podporou místní samosprávou, pod patronací starostů či primátorů i hejtmanů příslušných krajů, ale i velvyslanců. Výstava Česká stopa pak bude v následujícím roce nabídnuta i do zahraničí společně s výstavou Kulturní dědictví UNESCO České republiky (obě výstavy i v národním jazyce).

Historie

Současná podoba projektu je výsledkem zkušeností dlouhodobé organizace mezinárodního festivalu **Dny slovanské kultury**, který od roku 2013 formou víkendového festivalu a v omezeném počtu moravských měst představoval kulturní dědictví výhradně dvou slovanských zemí, národů nebo národností. Do roku 2020 festival představil celkem **12 zemí – Makedonská a rusínská kultura (2014), Slovinsko a Slovensko (2016), Chorvatsko a Polsko (2017), Srbsko a Lužické Srbsko (2018), Ukrajina a Bulharsko (2019), Ruská federace a Bosna a Hercegovina (2020)**. Obsah i forma festivalu se postupně vyvíjel a rozšiřoval, v posledních letech asi od roku 2018 se festival cíleně zaměřil především na prezentaci kulturní dědictví UNESCO jednotlivých zemí.

V roce 2019 jsme vytvořili **jednotný grafický styl panelů jednotlivých výstav** (maximálně velké a atraktivní fotografie a stručnějších informativní texty v češtině a angličtině) a také jsme upřesnili jejich obsah.

V roce 2021 se festival – i díky pandemii - stal projektem celostátním a celoročním. Změnil se a upřesnil i název - **Kulturní dědictví UNESCO**. V tomto roce jsme poprvé představili čtyři země – **Arménie, Bělorusko, Černou Horu a Rakousko**. Upřesnili jsme i druhou významnou putovní výstavu – tzv. Českou stopu.

V roce 2022 se projekt – díky spolupráci s krajany - stal i mezinárodní a uchoval si i rozsah prezentace čtyř zemí – Maďarsko, Nizozemí, Polsko, Švédsko. A v menším rozsahu přirozeně využil i hotové panelové výstavy předchozích let (Rakousko, Arménie, Bosna a Hercegovina ...). Od roku 2021 se zásadně rozšířila i aktivní spolupráce s krajany, vysokými školami a dalšími významnými institucemi a velkými akcemi (festivaly, přehlídky, ...).

Zásadní změna projektu

Dosavadní praxe a především průběh projektu v roce 2020 v roce 2021 a 2022 přirozeně vedla k zásadní proměně obsahu i formy projektu :

- FLEXIBILNĚJŠÍ KULTURNÍ NABÍDKA: základem projektu je nabídka putovních výstav, které ale v místě konání přirozeně doplňujeme o další aktivity – doprovodné akce. Jejich rozsah a kvalita vždy závisí na aktivní spolupráci s místními významnými institucemi (město, muzeum, kulturní dům, kino, galerie, ...),ale i aktuální spoluprací s některou s aktuálně prezentovaných zemí. Doprovodné akce tak přirozeně doplňují a rozšiřují místní kulturní nabídku a v mnoha případech se stávají součástí tradičních oslav, festivalů či přehlídek

- CELOSTÁTNÍ DOSAH: do roku 2020 se akce konala pouze ve městech Jihomoravského a Zlínského kraje, od roku 2021 na základě zájmu a především ve vazbě na partnerství měst a krajů se festival konal v dalších městech ostatních krajů.

- CELOROČNÍ AKTIVITA: dosavadní festivalová podoba soustředěná do jednoho týdne či víkendu se díky zásadnímu rozšíření na větší počet měst proměnila na akci prakticky celostátní. Zájem měst o projekt vzrostl v roce 2021 a nakonec se akce konala si ve 40 městech. Na začátku roku nabízíme spíš již hotové výstavy minulých let, prioritně a přirozeně dobíhá i projekt předcházejícího roku, ale v průběhu března zahajujeme celoroční pouť aktuálního ročníku projektu. Od roku 2023 navíc budeme souběžně projekt prezentovat i v zahraničí.

- KAŽDOROČNĚ ČTYŘI ZEMĚ: rozšíření projektu na celoroční a celostátní přirozeně vedlo i k rozšíření počtu zemí – tedy na výsledný počet ČTYŘ ZEMÍ.

- MEZINÁRODNÍ PŘESAH: v roce 2022 bude projekt poprvé prezentován v zahraničí. Díky podpoře našich krajanů žijících ve Vídni se podařilo

domluvit i realizovat výstavu **Slavní „čeští“ Rakušané** na zámku Laxenburg u Vídně. Přirozeně k této výstavě jsme připojili i novou výstavu **Kulturní dědictví UNESCO České republiky**. Na základě této pozitivní zkušenosti pak chceme rozšířit spolupráci s krajany i velvyslanectvími a od roku 2023 představit projekt v dalších čtyřech zemích – **Maďarsko, Nizozemsko, Polsko a Švédsko**.

- PODPORA, PROPAGACE A AKTIVNÍ SPOLUPRÁCE MENŠIN A KRAJANŮ: plánovaný mezinárodní přesah přirozeně vedl i k větší spolupráci a prezentaci krajanských aktivit, ale i aktivit příslušných menšin či zahraničních kulturních institucí. Výběr jednotlivých měst projektu je cíleně zaměřen na zapojení měst s významnými partnerskými vztahy a díky naší nabídce do zahraničí i možnost posílení partnerské spolupráce

Potřebnost

Kulturní dědictví je nejdůležitější součástí národní identity a nejlépe vyjadřuje i reprezentuje kulturní i společenské dějiny každého státu či národa. Kvalitní znalost národního kulturního dědictví jiných zemí významně posiluje i snadnější pochopení současného vývoje dané země. Výstava Česká stopa pak nabízí stručný přehled nejvýznamnějších osobností vzájemné kulturní a společenské spolupráce a přirozeným způsobem i prohlubuje základní znalosti kulturních dějin našich i jiných národů. Projekt tak nabízí v oblasti

- EDUKACE: efektivně a srozumitelně prohlubování znalostí nejenom nejvýznamnějších artefaktů jiných kultur, ale paradoxně i vývoje naší kulturní spolupráce i aktivit menšin a krajanů

- SPOLUPRÁCE: přispívá k dalšímu rozšíření spolupráce českých měst a regionů se zahraničními, současně iniciuje aktivní mezinárodní spolupráci kulturních o odborných institucí

- ROZŠÍŘENÍ KULTURNÍ NABÍDKY: v mnoha místech ČR se v rámci projektu konají POPRVÉ větší prezentace kultury jiných zemí. Rozsah a dosah nabídky je rozhodně **historicky největší prezentací příslušného národního kulturního dědictví u nás** (výstavy veřejném prostoru a zdarma vidí několik desítek tisíc zájemců)

- PROHLoubENÍ KULTURNÍ DIPLOMACIE A PROPAGACE ČESKÉHO UNESCO V ZAHRANIČÍ : akce probíhá ve spolupráci s příslušným velvyslanectvím av těsné spolupráci se zahraničními subjekty a nebo i domácími subjekty s významnými zahraničními vazbami. Doprovodných akcí se v některých městech osobně účastní i zástupci velvyslanectví a nebo zahraničních institucí. Zahraniční prezentace projektu nabízí recipročně i výstavu Kulturní dědictví UNESCO České republiky a přirozeně a významně propaguje české kulturní dědictví i historické vazby

- PODPORA A PROPAGACE AKTIVIT MENŠIN A KRAJANŮ: na přípravě i realizaci aktivně spolupracujeme s příslušnými menšinami u nás, ale také s bohemisty i českou menšinou v zahraničí. V mnoha případech se zástupci menšin nebo krajanů aktivně podílejí i na programu doprovodných akcí (besedy, prezentace, přednášky, ochutnávky, koncerty, ..).

- PROJEKT ZDARMA A PRO VŠECHNY: všechny akce projektu jsou ZDARMA a určeny široké veřejnosti, výstavy prioritně umísťujeme do veřejných prostor vnitřních (předsálí významných institucí) nebo i vnějších (zahrady, náměstí, ...). Výstavy a doprovodné akce jsou svým obsahem určen pro všechny cílové skupiny

Podpora a spolupráce

Festival a projekt konal vždy pod záštitou nejvýznamnějších státních institucí a osobností (velvyslanci prezentovaných zemí, prezident ČR, předseda vlády ČR, předseda Parlamentu, předseda Senátu, hejtmani krajů,

starostové měst, představitelé církví, národní komise UNESCO, Fóra slovanských kultur Lublaň ...) a za finanční podpory především Státního fondu kultury, MKČR, krajů a měst. V dalších letech plánujeme větší zapojení, spolupráci i podporu ze strany MZV, MŠMT a zahraničních subjektů – především národních komisí UNESCO, ministerstev kultury a kulturních střediscích nebo Českých center a českých velvyslanectví v zahraničí. Důležitá bude i podpora

Přirozeně spolupracujeme s organizacemi příslušných menšin, organizacemi českých menšin v zahraničí, významnými bohemisty, odborníky na aktuálně prezentované osobnosti a kulturní artefakty.

Od roku 2022 zásadně rozšiřujeme i přirozenou spolupráci s českými univerzitami a příslušnými katedrami (např. nederlandistika, nordistika, ...), v roce 2023 rozšíříme spolupráci s dalšími fakultami..

Nejdůležitější je ale aktivní spolupráce a významná finanční podpora krajů a zúčastněných měst, ale i místních významných kulturních zařízení či dlouhodobých aktivit (festivaly, přehlídky, aktivity partnerské ...).

Organizace

Po 8 letech organizace festivalu a projektu se ustálil kvalitní organizační tým, který navíc dokáže spolupracovat s dalšími odborníky. Významná je i spolupráce s vedením měst a krajů a jejich příspěvkových organizací, které přirozeně nabízený program doplňují i o další doprovodné akce a zajišťují širší aktivní lokální propagaci. Díky této spolupráci se daří organizovat akce i bez velkých finančních prostředků. Nejvýznamnější je ale spolupráce s menšinami a nebo cizinci žijícími v ČR. Od roku 2021 má projekt i vlastní nové webové stránky – **www.cultural-heritage.cz**

HLAVNÍ ORGANIZÁTOR	AUTOR, DRAMATURG, PRODUCENT
doc. Ing. Vojtěch Merunka, PhD. Slovanská unie, z.s. Přeletová 588/5 16500 Praha 620 - Suchdol Telefon: 603 802 220 vmerunka@gmail.com	Ing. Jiří Králík Michalská 660 68603 Staré Město Telefon: 602 704 620 jirka.kralik@seznam.cz

Dramaturgie ročníku 2023

Navazujeme na úspěšný ročník 2022 a i pro rok 2023 jsme vybrali další **ČTYŘI ZEMĚ**, které jsou opět významně spojeny s mnoha osobnostmi naší kultury. Druhá neméně důležitá část projektu pak je část zahraniční – ve spolupráci s menšinami a krajany představíme putovní výstavu České stopy, kterou doplní i výstava Kulturní dědictví UNESCO České republiky. Obě výstavy budou i v jazyce prezentované země.

Země roku 2023

- **Brazílie**

- **Írán**

- **Německo** (I.část – spolkové země patřící do povodí Labe – *Sasko, Braniborsko, Sasko-Anhaltsko, Dolní Sasko, Meklenbursko-Přední Pomoransko, Durynsko, Šlesvicko-Holštýnsko, Hamburk, Brémy, Berlín*)

- **Srbsko**

Místa konání v ČR

Putovní výstavy a doprovodné akce se budou opět konat prioritně v tradičních spolupracujících městech a městech s významnou vazbou na prezentované osobnosti a nebo s partnerstvím měst či regionů aktuálně prezentovaných zemí. Opět předpokládáme zapojení měst všech krajů – především krajských měst, ale i menších měst s významným partnerstvím anebo vazbou na projekt.

Prezentace výstav zemí z ročníků 2021, 2022 v zahraničí

České stopy – maďarské (Maďarsko)

České stopa – nizozemské (Nizozemí)

Česká stopa – polská (Polsko)

Česká stopa – švédská (Švédsko)

Česká stopa – rakouská (Rakousko)

Výstavy a případně doprovodné akce se uskuteční v zahraničních městech (prioritně s významným partnerstvím s českými městy nebo regiony) a ve spolupráci s krajany a našimi velvyslanectvími

Doprovodné akce

dvě tradiční putovní výstavy (Česká stopa + UNESCO) doplní i další profesionální výstavy významných tvůrců, koncerty interpretů se zahraničním přesahem a přednášky osobností a zástupců významných organizací menšin, krajanů i vysokých škol. Nebudou chybět ani národní dny a prezentace národních specialit. V zahraničí budou doprovodné akce zajišťeny odborníky z ČR, ale i krajany. Výstavu Kulturní dědictví UNESCO ČR pak doplní aktivní prezentace zástupců českých položek UNESCO.

Brazílie

Putovní výstavy

1. Kulturní dědictví UNESCO Brazílie (46)

- 23 x materiální a přírodní dědictví UNESCO

<https://whc.unesco.org/en/statesparties/br>

- 9 x nemateriální dědictví UNESCO

<https://ich.unesco.org/en/state/brazil-NR>

- 10 x Paměť světa UNESCO

<https://webarchive.unesco.org/web/20220331145251/http://www.unesco.org/new/en/communication-and-information/memory-of-the-world/register/access-by-region-and-country/br/>

- 4 x Světové výročí UNESCO 2022-2023

- básník Antônio Gonçalves Dias, poet (1823-1864)

- herečka Adelaide Ristori (1822-1906)

- spisovatel José Saramago (1922-2010)

- první přelet přes Jižní Atlantický oceán (1922)

2. Česká stopa - brazilská (max. 31)

Významné osobnosti vzájemných kulturních a společenských styků – osobnosti česko-slovenské (aktivně působící v Brazílii) a osobnosti brazilské (působící v ČR a nebo s významnými českými kořeny a vlivem českého prostředí). Ačkoli Češi (Slováci představují jen malé procento všech imigrantů, kteří se usadili v Brazílii, česká imigrace je poměrně významná, co se týče absolutních čísel. Důkazem takového zastoupení je v roce 2007 uskutečněný průzkum v telefonním seznamu v São Paulu, kte-

rý odhalil, že všech 10 nejběžnějších českých mužských příjmení lze nalézt mezi obyvateli tohoto brazilského města. Existují dokumenty svědčící o přítomnosti českých jezuitů na latinskoamerickém kontinentu již v letech 1678 a 1755. Mezi lety 1656 až 1705 působil v brazilském teritoriu český jezuita a misionář, **Valentin Stansel** z Olomouce, který zde připravil půdu pro příchod svých bratří z Tovaryšstva Ježíšova. Byl to rovněž on, který jako první objevil prameny Amazonky. Čechy hrály významnou roli od počátku brazilských obchodních vztahů. Budiž nám vzorem a inspirací **Franz Scheiner** z Horní Libchavy u České Lípy, jež založil společně s Angličanem Georgem Brittainem obchodní firmu na dovoz a vývoz zboží, která nesla název. G.Brittain Scheiner e C. Tato firma existovala již před rokem 1819, tedy přes rokem 1822, vyhlášením nezávislosti Brazílie. Mnoho německy mluvících obchodníků v Rio de Janeiru se často setkávali v hospodě u Wülffingů, kde v roce 1821 Franz Scheiner a jeho německý kolega založili Klub/společnost Germania. Tato nejstarší zahraniční společnost mohla v roce 2016 oslavit 195 výročí své existence. Scheinerovi profesní, resp. obchodní úspěchy a znalosti přesvědčily Barona Mareschalla, rakouského diplomata, aby Franze Schienera roku 1828 jmenoval do funkce prvního generálního konzula Rakouska v Brazílii (Rio de Janeiro). Tuto diplomatickou pozici, tak významnou pro obchodní vztahy, zastával Franz Scheiner až do roku 1842, kdy současně vystoupil z firmy Brittain Scheiner. První stopy českého vystěhovalectví se objevují v roce 1823 ve státě Minas Gerais. Naši krajané přišli z okolí Třeboně, odkud pocházel rovněž praděd z matčiny strany pozdějšího brazilského prezidenta **Juscelina Kubitscheka de Oliveira**. V jižních brazilských státech Sao Paulo, Paraná, Santa Catarina a Rio Grande do Sul se postupně usadilo na dva tisíce Čechů, přičemž jsou zastoupeny všechny tři vystěhovalecké vlny minulého století: ve třicátých letech a v souvislosti s událostmi let 1948.

České (slovenské) osobnosti působících v Brazílii

ALBERTO VOJTĚCH FRIČ

Cestovatel, etnograf, botanik, fotograf, publicista a svérázný myslitel Alberto (česky Vojtěch) Frič (1882–1944) pocházel ze známé vlastenecké rodiny, která se od poloviny 19. století výrazně zapsala do politického, kulturního a vědeckého života

FRANK SMIT (František Schmitt)

Narodil se ve Dvoře Králové. V roce 1926 přijel do Brazílie (ze Srbska) na pozvání prezidenta Washingtona Luíse, aby se stal prvními houslemi nově vzniklého "Brazilského kvarteta". V roce 1934 zahájila rodina Fontoura vysílání Rádio Cultura de São Paulo a chtěla podpořit program kvalitní hudbou, a proto pozvala Franka Smita, aby se stal prvním uměleckým ředitelem rádia. Kromě kulturně zaměřených pořadů založil v rozhlase orchestr, který sám řídil a jehož vystoupení byla živá, protože v té době neexistoval žádný nahrávací systém.

JAN ANTONÍN BAŤA

Jan Antonín Baťa patřil mezi nejvýznamnější české krajany v Brazílii. Jeho skutečné zásluhy a dílo jsou v současné době postupně objevovány jak v České republice, tak v Brazílii, kam se uchýlil před pronásledováním v období 2. světové války.

JUSCELINO KUBITSCHEK

Jeden z nejvýraznějších brazilských prezidentů Juscelino Kubitschek (*12. září 1902 – † 22. srpen 1976), který stihl za své prezidentské období v letech 1956 – 1961 proměnit v realitu sen o novém hlavním městě Brasília

BOHUMIL MED

Český krajan žijící od roku 1968 trvale v Brazílii. Muzikant, profesor klasické hudby na univerzitě, podnikatel s hudebními. Zakladatel a předseda spolku “Sociedade Cultural Brasil - República Tcheca”.

F. V. LORENZ

Dne 4. listopadu 2012 byl ve městě Dom Feliciano v brazilském státě Rio Grande do Sul odhalen pomník českému rodákovi, lingvistovi a esperantistovi Františku Vladimírovi Lorenzovi, který se narodil ve vesnici Zbyslav nedaleko Čáslavy v roce 1872.

Dalším významným zdrojem pro výběr osobností je i nová publikace **Po stopách českých cestovatelů: Objevování Brazílie (2021)** vydaná v Sao Paulo. Obsahuje medailonky, které sepsali čeští a brazilští autoři.

České osobnosti

Baťa Jan Antonín - podnikatel / česká

Bauma Jiří - zoolog a spisovatel / česká

Burian Yaro - architekt / česká

Čech-Vyšata František - spisovatel a cestovatel / česká

Dobřenská z Dobřenic Hraběnka Alžběta - česká šlechtična z rodu Dobřenských z Dobřenic a manželka následníka brazilského císařského trůnu Petra z Orléans-Braganzy. / česká

Doubek Filho Rodolfo - architekt a otec český malíř / česká

Figner Fred - filmový pionýr / česká

Flusser Vilém - filozof / česká

Frič Alberto Vojtěch - Cestovatel, etnograf, botanik, fotograf, publicista a svérázný myslitel / česká

Frič Vojtěch - botanik a etnograf / česká

Fritz Samuel - kartograf / česká

Gottlieb Otto Richard - chemik / česká

Havlasa-Klecanda Jan - velvyslanec, spisovatel / česká

Kafka Alexandre - ekonom / česká

Kalašová Klementina - operní pěvkyně / česká

Katzer Bedřich - geolog / česká

Kozáka Vladimír - cestovatel / česká

Krumholz F. S. - malíř královské rodiny / česká

Kubitschek Juscelino - politik a prezident / česká

Lorenz F. V. - lingvista / česká

Loukotky Čestmíra - etnolog a lingvista / česká

Mařatka Josef – malíř, sochař / česká

Med Bohumil - hudebník / česká

Mikana Johann Christian - botanik a entomolog / česká

Pelíšek František - malíř / česká

Pilátová Markéta - spisovatelka / česká

Pohl J. Emanuel - botanik, geolog / česká

Schmit František - houslista / česká

Schotta Heinricha Wilhelm - botanik / česká

Sobotka Alfredo Gerhard - zlatník / česká

Stansel Valentin - astronom / česká

Trachta Jindřich - podnikatel / česká

Vlček Václav – tanečník / česká

Vrás Enrique Stanko - fotograf / česká

Willer Alfréd - architekt / česká

Zach Jan - malíř a sochař / česká

Zelený Mnislav - cestovatel a diplomat / česká

Brazilské osobnosti

Amado Jorge – spisovatel žijící v československém exilu / brazilská

Babenco Hector – zahájení LFŠ 2007 v Uherském Hradišti / brazilská

Baťa-Arambašić Dolores Ljiljana - vnučka J. T. Bati / brazilská

Borges Odilon - konsul / brazilská

Coelho Paolo - spisovatel a byl v Praze několikrát / brazilská

Fittipaldi Emerson - hrál v českém filmu Tomáše Magnuska (*Stáří není pro sraby*) / brazilská

Niemayer Oscar - v roce 1955 v Praze a blízký přítel Kubitscheka / brazilská

...

České (slovenské) a brazilské instituce

Velvyslanectví a honorární konzuláty v Brazílii,

Portugalské centrum Instituto Camões v Praze,

BrasilFest Brno,

Česko-brazilské dny Nový Bor,

Festival brazilských filmů v kino OKO Praha,

Krajanské vystěhovatelské muzeum Ralsko-Náhlov,

české i slovenské krajanské spolky v Brazílii

3. Oscar Niemayer + Slovo muže (J.Kubitschek)

výstava fotografií a dokumentů slovinského historika umění, bývalého diplomata, špičkového sportovce a fotografa Damjana Prelovšeka o díle světově proslulého brazilského architekta Oscara Niemeyera. Výstava je souborem čtyřiceti fotografií unikátních architektonických skvostů z města Brasília, které navrhl Oscar Niemeyer. Fotografie, instalované v originálně pojeté expozici, zachycují všechny významné stavby tehdy stojednaletého, stále aktivně tvořícího velikána světové moderní architektury. **Výstavu doplnila i další výstava - Juscelino Kubitschek | Slovo muže. Výstavy připravil Kabinet architektury Ostrava.**

4. Braziliáni z Česka (J. Štreit)

V roce 2009 strávil Jindřich Štreit měsíc v Brazílii, kde fotografoval české emigranty. Z cesty vznikl fotografický cyklus Braziliáni z Česka a stejnojmenná kniha. Výstavu tvoří barevné portréty Čechů, jejichž rodiny odcházely do Brazílie v několika vlnách. Velmi silná vlna emigrantů odešla po roce 1948, včetně Židů, kteří se vrátili z koncentračních táborů a rozhodli se zemi opustit. Český emigrant Jindřich Štreit fotografoval v brazilských městech i na venkově a pozoruhodně zachytil sociální „pestrobarevnost“ emigrantských skupin. V rámci svého pobytu fotograf navštívil kolem sedmi desítek emigrantských rodin a fotografoval v komunitě krajanů v São Paulu, v Batayporá (Mato Grosso do Sul), v Porto Alegre a Nova Petrópolis (Rio Grande do Sul) a v Riu de Janeiro.

5. Tehdy tu byla džungle (Baťa v Brazílii)

Čtyři města, most, řada továren, domů. To vše po sobě v Brazílii zanechal Jan Antonín Baťa. A za svoje úsilí v této zemi byl dokonce navržen na Nobelovu cenu za mír. A brazilské části života Jana Antonína Bati je věnována panelová výstava **Tehdy tu byla džungle** v Muzeu jihovýchodní Moravy ve Zlíně (16 panelů).

Doprovodné akce

Hudba a tanec

Santiago Ferreira - brazilský muzikant žijící v ČR, **Pedro Tagliani** - jazzový kytarista spolupracující často s Yvonne Sanchez, **Tam Tam Batucada**, **Grupo Axé Capoeira**, **Devanil Santos** a **Maruška Samková**, ...

Čtení a přednášky a projekce

Markéta Pilátová (S Baťou v džungli), **Jakub Hříbek** (doplňková výstava ilustrací), **Pavel Šambera** (Obchodníkem v Latinské Americe), **Yvona Fričová** (Brazílie město sen), **Pavel Štěpánek** - České stopy v Brazílii (kniha

2010), **Mnislav Zelený** (přednášky o Vladimíru Kozákovi), **Šumné stopy: Brazílie** (a David Vávra)

Další výstavy v regionech

Francis Pelischek, Barbora Sýkorová: Mé cesty za poznáním Brazílie, **Vladimír Kozák** (fotografie), **Jan Zach** (malby, fotografie), **Máme povinnost dívat se dopředu aneb Firma Baťa v Brazílii** (Zlín), **Fotografie z cest Nepomuku ...**

Místa konání

tradiční místa projektu (Brno, Ostrava, Hradec, Praha, Teplice, Hodonín, Uherský Brod, Sušice, Kutná Hora,), ale i města partnerská (Třeboň, Nepomuk, Zlín, Jablonec ...), festivalová města (Nový Bor, Ralsko ...) a města prezentovaných osobností (místa narození – Bystřice pod Hostýnem, Čáslav, Chotěboř, Uherské Hradiště, Veselí nad Moravou ...), Praha (kino OKO). První prezentace proběhne v rámci tradičního každoročního festivalu **v Novém Boru v únoru 2023**

Spolupráce

Velvyslanectví a honorární konzuláty, Portugalské centrum Instituto Camões v Praze, BrasilFest Brno, Film Brasil kino Oko, Česko-brazílské dny Nový Bor, Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, Kabinet architektury Ostrava, Krajské vystěhovatelské muzeum Ralsko-Náhlov, Klub přátel Josefa Masopusta, krajské spolky v Brazílii (V Brazílii existuje několik aktivních spolků českých krajanů), **národní komise UNESCO Brazílie ...**

Poradci

Ing. Petr Polakovič – pracoval v oblasti zahraničního obchodu a po roce 1989 setkával s odsunutými sudetskými Němci nebo jejich potomky. Zkoumal historii obcí zaniklých po druhé světové válce na území Ralska. V Náhlově založil Muzeum zaniklých Horních vsí a Muzeum vystěhovalectví do Brazílie. Potomkům sudetských Němců, kteří odjeli v 19. století do Brazílie, pomáhal najít jejich staré domovy a potomky, kteří žili v Německu nebo v Česku.

Írán

Putovní výstavy

1. Kulturní dědictví UNESCO Írán (56)

- 26 x materiální a přírodní dědictví UNESCO

<https://whc.unesco.org/en/statesparties/ir>

- 17 x nemateriální dědictví UNESCO (+19TL)

<https://ich.unesco.org/en/state/iran-islamic-republic-of-IR>

- 10 x Paměť světa UNESCO

<https://webarchive.unesco.org/web/20220331145251/http://www.unesco.org/new/en/communication-and-information/memory-of-the-world/register/access-by-region-and-country/ir>

- 3 x Světová výročí UNESCO 2022-2023 (společně s jinými zeměmi)

1050 výročí narození Abu Raykhon Beruniy, učenec (973-1048)

600let od narození - Ahmed bin Majid, objevitel (between 1418 and 1432 – 1500)

2. Česká stopa - íránská (max. 31)

Významné osobnosti vzájemných kulturních a společenských styků – osobnosti československé (aktivně působící v Íránu) a osobnosti íránské (působící v ČR, ČSR a nebo s významnými českými kořeny a vlivem českého prostředí). Čechoslováci začali s Íránem obchodovat už za prezidenta Masaryka, v tehdejší Persii stavěly Vítkovické železárny, ČKD i plzeňská Škodovka. Vztahy střídavě oteplovaly a chladly, podle toho, kdo kde zrovna vládl. České výrobky mají v Íránu dlouholetou tradici a ČR se v Íránu podílela na budování celé řady staveb: mostů, silnic, železnic a komplexů: cukrovarů, továren na výrobu tabáku a hliníku. Doposud v

jižní části Teheránu jezdí čs. trolejbusy, v provozu je závod na výrobu obráběcích strojů Machine Sazi Tabriz ve Východním Ázerbájdžánu a na výrobě hliníku se v Íránu významně podílí komplex ALUMINIA v Džadžarmu, který se v provincii Razavi Khorasán realizoval za účasti českých firem Technoexport Praha a Cheops Brno. Významná byla i činnost **Artfóra** a mnoha dalších významných architektů, hudebních skladatelů a dalších odborníků.

Česká (československá) íránistika je od svého počátku v 19. století spíše okrajovým předmětem akademického zájmu – historicky byla íránská kulturní oblast zkoumána spolu se studiem oblasti Blízkého východu obecně. Podobným způsobem je v mnoha ohledech vnímána íránistika i dnes. Íránská kulturní a jazyková oblast, a zejména Írán jako takový, je obecnou, nutně nejen laickou, veřejností mnohdy vnímána odděleně od perské achaimenovské říše a u mnoha Čechů či Slováků vyvolává perštinu asociace spíše s králi Dáreiem a Xerxem a řecko-perskými válkami nežli s moderním Íránem. Tento fakt je dán zejména moderním pojmenováním Persie–Írán, zároveň však i mylným obecným míněním, že Peršané–Íránci jsou v podstatě Arabové –píší arabským písmem a vyznávají islám.

Česko (slovenské) i íránské osobnosti

V plánu je tradičně výběr asi 40 osobností s významným vlivem na českou nebo íránskou kulturu či společenské vztahy. Kromě českých (československých) osobností a nebudou chybět ani velké íránské osobnosti s významným vlivem českou kulturu nebo Íránci úspěšně působící v ČR.

Amiri Ali - hudba / íránská

August Karel - věda / česká

Avicenna Ibn Síná - věda / íránská

Batěk Tomáš - divadlo / česká

Beneš Edvard - společenské vědy / srbská

Cvrkal Zdeněk - íránistika / česká

Daneshmand Kaveh - organizátor / íránská

Dvořák Rudolf - íránistika / česká

Ebadiová Šírín - společenské vědy / srbská

Edmund Jan - íránistika / česká

Eduard Jakub - věda / česká

Forouzeshh Ebrahim - film / česká

Frič Jaroslav - architekt / česká

Justin Václav - íránistika / (*Brandýs

Kakeš Štěpán - cestovatel / česká

Khademi Moha - íránistika / srbská

Kirostami Abbas - režisér / íránská

Klíma Otakar - íránistika / srbská

Křihová Zuzana - íránistika / srbská

Liška Zdeněk - hudba / česká

Makhmalbaf Mohsen - režisér / íránská

Marek Jan - íránistika / česká

Mirchi Réza - íránistika / česká

Mírzáchániová Marjam - věda / íránská

Nosreti Darius - režisér / íránská

Ordonik z Pardenone - cestovatel / česká

Páhláví Muhammad Réza - společenské vědy / íránská

Pícek Stanislav - architekt / česká

Rypka Jan - íránistika / srbská

Súva Stanislav - architekt / česká

Šakí Mansúr - íránistika / česká

Tolouie Shahab - hudba / íránská

Váchal Vladimír - cestovatel / česká

Vavroušek Petr - íránistika / česká

3. Írán – laskavá země

Výstava nabídne pohled z výšky kopule Soltanieh v Zandžánu na základy kamenného Bisotunu v Kermanšáhu, můžete pozorovat slávu perských civilizací v Persepoli anebo otáčet listy historické knihy největší hliněno-slaměné citadely na světě v Bamu v provincii Kermán. Zajímavá je i část, která představuje Írán z pohledu českých turistů, kteří zemi procestovali skrz na skrz („Írán českým objektivem“). Přestože není Írán od ČR zrovna za rohem, neznamená to, že tamní obyvatelé neznají naši literaturu. Výstava představuje i díla Karla Čapka, Jaroslava Haška, France Kafky i Václava Havla, která byla přeložena do perštiny a vydána v Íránu.

4. Alizera Memariani: Pohřebiště

Výstava významného íránského fotografa i filmaře nabídne experimentální pohled na dávné íránské tradice. Výstavu **Pohřebiště** tvoří fotografie panelů s obyvateli ostrova Hormoz, nacházejícím se na jihu Íránu v Perském zálivu. Portréty mužů a žen obklopují tisíce sušených ryb symbolizující obživu místních lidí. Ryby, které na fotografiích směřují své pohledy k lidem, se při výlovehách zachycují v rybářských sítích. Nejsou vhodné ke konzumaci a skončily by na smetišti. Hormozané je ale suší a vyrábí z nich zemědělské hnojivo. Ryby se tak vracejí do přirozeného koloběhu životního prostředí, lidé jakoby jim dávali nový život. Projekt Pohřebiště je sbírkou hrobů ku chvále života. Vyčerpávajícího, ale inspirujícího života obyvatel Hormozu.

Doprovodné akce

vystoupení íránských hudebníků žijících v ČR a nebo v okolních státech (Německo, Rakousko, ..), výstava fotografií i folklórních motivů, čtení poezie, projekce filmů, ochutnávky specialit, ...

Spolupráce

velvyslanectví v Praze a Teheránu, ÍRÁN:CI - Festival íránských filmů, české folklórní festivaly (Karlovy Vary, Liptál, Červený Kostelec, Hradec Králové, ...)

Poradce

PhDr. Zuzana Kříhová, Ph.D. (vyučuje na oboru íranistika perštinu a perskou literaturu na UK Praha. Ve své dizertaci se věnovala reflexi přistěhovalectví v dílech íránských autorů žijících v USA. V současnosti se zabývá moderní perskou literaturou a výukou perského jazyka.)

Německo I.

(spolkové země povodí Labe: Sasko, Braniborsko, Sasko-Anhaltsko, Dolní Sasko, Meklenbursko-Přední Pomořansko, Durynsko, Šlesvicko-Holštýnsko, Hamburk, Brémy, Berlín)

Putovní výstavy

1. Kulturní dědictví UNESCO Německo (58)

- 26 x materiální a přírodní dědictví UNESCO

<https://whc.unesco.org/en/statesparties/de>

- 7 x nemateriální dědictví UNESCO

<https://ich.unesco.org/en/state/germany-DE>

- 23 x Paměť světa UNESCO

<https://webarchive.unesco.org/web/20220331145251/http://www.unesco.org/new/en/communication-and-information/memory-of-the-world/register/access-by-region-and-country/de/>

- 2 x Světová výročí UNESCO 2022-2023

100 let od narození spisovatelky Judith Kerrové (1923-2019)

25let od smrti botanička Magdy Staudinger (1902-1997)

2. Česká stopa - německá (max. 47)

Významné osobnosti vzájemných kulturních a společenských styků – české osobnosti (aktivně působící v německých zemích) a osobnosti německé (působící v českých zemích, s českými kořeny či vlivem českého prostředí). Byly přednostně vybrány osobnosti obou národností, narozené v našich zemích či mající zde své kořeny (rodiče, prarodiče, manželé), nebo narozené v aktuálně prezentovaných částech Německa s významným tvůrčím pobytem v našich zemích popř. s výraznou památkou je připomínající. U českých osobností to budou zejména ty, které mají německé kořeny či vykazují významné tvůrčí počiny v Německu.

České a německé osobnosti

Bart-Čišinski Jakub - spisovatel / německá
Benda Jiří Antonín - skladatel / česká
Brügel Johann Wolfgang - politika / německá
Bubeníček Jiří a Otto - tanec / česká
Burkert Rudolf - sportovec / německá
Česká Zdeňka - saská vévodkyně / česká
David Kristián - misionář / česká
Destinová Ema - zpěvačka / česká
Edelmann Heinz - designer a ilustrátor / německá
Fischer Václav - podnikatel v cestovním ruchu / česká
Fridrich Caspar David - hudba / německá
Fürnberg Luis - literatura / německá
Goethe J. W. - literatura / německá
Holzmann Felix - herec / česká
Horáček Milan - politik / česká
Horáková Daňa - politička / česká
Jablonský Daniel Ernst - teolog / česká
John Erich - designer / německá
Kisch Egon Erwin - novinář a spisovatel / německá
Klar Alois - věda / česká
Köser Helmut - pedagog a mecenáš / německá
Krawc Bjarnat - skladatel / německá
Lessing Theodor - filosof / německá
Lewezov Ulrika von - Goethova múza / německá
Lübeck Johanes von - teolog / německá
Mannové Heinrich a Thomas a Jindřich - spisovatelé / německá
May Karl - spisovatel / německá
Moníková Libuše - spisovatelka / česká
Natonek Hans – spisovatel / německá

Nostic-Rieneck František Antonín - mecenáš / česká
Ondráková Anny - film / česká
Porsche Ferdinand - automobilový konstruktér / německá
Rath Emerich - sportovec / německá
Reinerová Lenka - literatura / česká
Rudiš Jaroslav - spisovatel / česká
Seeböhm Bernard - průmysl / německá
Serke Jürgen - novinář a spisovatel / německá
Schindler Oskar - politika / německá
Thiele Eckhard - překladatel / německá
Treviranus Ludwig Georg - konstruktér / německá
Trinkewitz Karel - výtvarník a spisovatel / česká
Urzidil Johannes - spisovatel / německá
Weber Carl Maria von - skladatel / německá
Zelenka Jan Dismas - skladatel / česká

Instituce významné vzájemné spolupráce

Collegium Bohemicum - instituce / česká, České centrum Berlín - instituce / česká, Česko-německý fond budoucnosti - instituce / česká, Kontaktní kancelář Svobodného státu Sasko v Praze - instituce / německá, Nadace Brücke/Most - instituce / německá, Spolek na podporu české vesnice v Berlíně-Neuköllnu - instituce / německá, Zemské shromáždění německých spolků v České republice ...

Doprovodné akce

další výstavy regionální se vztahem k místu konání, výstava krojů Lužických Srbů, výstava Karla Maye, ...

Místa konání

prioritně místa s významnými partnerskými vztahy k německým městům, případně města dlouhodobě spolupracují na projektu. **Červeně** jsou označena města z aktuálně prezentované části I.

Hlavní město Praha

Berlín-Praha, Frankfurt nad Mohanem-Praha, Hamburk-Praha, Norimberk-Praha, Bamberg-Praha 1, Burglengenfeld-Praha 16 – Radotín, Brun-sbüttel-Praha 20 – Horní Počernice, Neukölln – Berlín-Praha 5, Bayreuth-Praha 6

Jihočeský kraj

Vacha-Blatná, Pasov-České Budějovice, Suhl-České Budějovice, Hauenberg-Český Krumlov, Neustadt an der Aisch-Hluboká nad Vltavou, Neckargemünd-Jindřichův Hradec, Deggendorf-Písek, **Wetzlar-Písek**, Grainet-Prachatice, Waldkirchen-Prachatice, Bogen-Slavonice, **Bad Salungen-Strakonice, Konstanz-Tábor**, Freyung-Vimperk + Vodňany

Jihomoravský kraj

Lipsko + Stuttgart-Brno, Egelu-Bzenec, Kirchlinteln-Letovice, Döbeln-Vyškov, Torgau-Znojmo + Hodonín

Karlovarský kraj

Marktbreit-Aš, Oelsnitz-Aš, Plauen-Aš, Rehau-Aš, Thiersheim-Bochov, Bad Soden-Frantiskovy Lázně, Hof-Cheb, Oelsnitz-Chodov, Waldsassen-Chodov, **Baden-Baden + Bernkastel-Kues-Karlovy Vary**, Klingenthal-Kraslice, Illertissen-Loket, Bad Homburg vor der Höhe-Mariánské Lázně, Weiden in der Oberpfalz-Mariánské Lázně, Johannegeorgenstadt-Nejdek, **Wunsiedel-Ostrov, Saalfeld-Sokolov**, Schwandorf-Sokolov

Královéhradecký kraj

Forchheim-Broumov, Uchte-Červený Kostelec, Giessen-Hradec Králové, Erbach im Odenwald-Jičín, Zeulenroda-Triebes-Kostelec nad Orlicí, Königstein im Taunus-Libčany, **Halberstadt-Náchod**, Hilden-Nové Město nad Metují, **Lohfelden-Trutnov, Würzburg-Trutnov, Baunatal-Vrchlabí**,

Kraj Vysočina

Crimmitschau-Bystřice nad Pernštejnem, Heidenheim-Jihlava, Rothenburg ob der Tauber-Telč, Oschatz-Třebíč, Obergünzburg-Třešť, **Schmölln-Žďár nad Sázavou**

Liberecký kraj

Mittweida-Česká Lípa, Oybin-Doksy, Zittau-Hrádek nad Nisou, Eichstätt-Chrastava, **Bautzen-Jablonec nad Nisou, Kaufbeuren-Jablonec nad Nisou, Zwickau-Jablonec nad Nisou**, Augsburg-Liberec, Zittau-Liberec, Oelsnitz-Mimoň, **Frauenau-Nový Bor, Oybin-Nový Bor, Zwiesel-Nový Bor**, Schauenburg-Semily, Stolpen-Sloup v Čechách, Burbach-Tanvald, Wittichenau-Tanvald, Idar-Oberstein-Turnov, Niesky-Turnov, Lauscha-Železný Brod, ..

Moravskoslezský kraj

Bad Neustadt an der Saale-Bílovec, Linum-Bolatice, Büdingen-Bruntál, Radeburg-Frýdlant nad Ostravicí, Nebelschütz-Hlučín, Zwönitz-Kopřivnice, Karben-Krnov, Görlitz-Nový Jičín, Ludwigsburg-Nový Jičín, Niefern-Öschelbronn-Odry, Roth-Opava, **Drážďany-Ostrava**, Heinsberg-Rýmařov, Schotten-Rýmařov, Zeil am Main-Rýmařov + **Fulnek + Příbor**

Olomoucký kraj

Neuburg an der Donau-Jeseník, Gundelfingen-Moravský Beroun, **Scheibenberg-Moravský Beroun, Nördlingen-Olomouc**, Hoyerswerda-Prostěj-

gov, Günzburg-Šternberk, Lorsch-Šternberk, Bad Herfeld-Šumperk, Ochsenfurt-Zábřeh + Hranice

Pardubický kraj

Staufenberg-Litomyšl, Selb-Pardubice, Schönebeck-Pardubice, **Plochingen-Svitavy**, **Stendal-Svitavy**, Amberg-Ústí nad Orlicí, **Neukölln (Berlin)-Ústí nad Orlicí**, Korbach-Vysoké Mýto, Püttlingen-Žamberk, **Senftenberg-Žamberk**

Plzeňský kraj

Teublitz-Blovice, Triptis-Blovice, Pleystein-Bor, Wernberg-Köblitz-Bor, Pullenreuth-Černošín, Furth im Wald-Dobřany, Obertraubling-Dobřany, Nabburg-Horšovský Týn, Cham-Klatovy, Waldmünchen-Klenčí pod Čerchovem, Berga-Mýto, **Kemnath-Nepomuk**, Zeulenroda-Triebes-Nýřany, **Nittenau-Plzeň**, **Regensburg-Plzeň**, Greiz-Rokycany, Pfinztal-Rokycany, Berchtesgaden-Stříbro, Dinkelsbühl-Stříbro, **Oelsnitz-Stříbro**, Vohenstrauß-Stříbro, **Bad Kötzting-Sušice**, **Wenzenbach-Sušice**

Středočeský kraj

Groß-Bieberau-Bělá pod Bezdězem, Reinsdorf-Benátky nad Jizerou, Roßdorf-Benátky nad Jizerou, Goslar-Beroun, Gerbrunn-Černošice, Themar-Černošice, Gau-Algesheim-Hořovice, Aachen-Karlštejn, Mylau-Karlštejn, Kamenz-Kolín, **Hennigsdorf-Kralupy nad Vltavou**, **Bingen am Rhein-Kutná Hora**, Oranienburg-Mělník, Dieburg-Mladá Boleslav, Erzhausen-Mnichovo Hradiště, Radeberg-Neratovice, Neuruppin-Nymburk, Tharandt-Poděbrady, **Altötting-Příbram**, **Freiberg-Příbram**, **Königs Wusterhausen-Příbram**, Dietzenbach-Rakovník, **Borken + Grabow-Říčany**, Pegnitz-Slaný + Lysá nad Labem + Vrchotovy Janovice

Ústecký kraj

Heidenau-Benešov nad Ploučnicí, Dippoldiswalde-Bílina, **Bad Schandau-Česká Kamenice**, Pirna-Děčín, Annaberg-Buchholz-Duchcov, Bernburg-Duchcov, Miltenberg-Duchcov, Mulda-Duchcov, Brand-Erbisdorf-Jirkov, Aue-Kadaň, Großrückerswalde-Kláštorec nad Ohří, Geising-Krupka, **Fulda-Litoměřice**, **Meissen-Litoměřice**, Olbernhau-Litvínov, **Zschopau-Louny**, **Coswig-Lovosice**, **Marienberg-Most**, Ehrenfriedersdorf-Podbořany, Spalt-Podbořany, Dessau-Roßlau-Roudnice nad Labem, Strausberg-Terezín, **Dresden-Ústí nad Labem**, **Chemnitz-Ústí nad Labem**, Thum-Žatec + Teplice

Zlínský kraj

Salzkotten-Bystřice pod Hostýnem, Bergen-Rožnov pod Radhoštěm, **Tönisvorst-Staré Město**, **Mayen-Uherské Hradiště**, **Altenburg-Zlín**, **Limbach-Oberfrohna-Zlín**, Rosdorf-Zubří ...

Spolupráce

velvyslanectví v Praze a Bonnu, **České centrum v Berlíně** (od roku 1993), **Kontaktní kancelář Svobodného státu Sasko**, **Goethe-institut**, **Společnost přátel Lužice**, další krajské spolky, ...

Poradce

Gabriela Kalinová (překladatelka, průvodce, členka mnoha česko-německých-rakouských spolků, garantka čístej projektu Kulturní dědictví UNESCO Rakouska v roce 2021 i v roce 2022).

Srbsko

Putovní výstavy

1. Kulturní dědictví UNESCO Srbska (25)

- 16 x materiální a přírodní dědictví UNESCO (5 + 11 TL)

<https://whc.unesco.org/en/statesparties/rs>

- 5 x nemateriální dědictví UNESCO

<https://ich.unesco.org/en/state/serbia-RS>

- 3 x Paměť světa UNESCO

<https://webarchive.unesco.org/web/20220331145251/http://www.unesco.org/new/en/communication-and-information/memory-of-the-world/register/access-by-region-and-country/rs/>

- 1 x Světová výročí UNESCO 2022-2023

150. výročí od narození malířky Nadeždy Petrović (1873-1915)

2. Česká stopa – srbská (max. 47)

Významné osobnosti vzájemných kulturních a společenských styků – osobnosti československé a osobnosti srbské (působící v ČR a nebo s významnými českými kořeny a vlivem českého či slovenského prostředí). K české národnosti se v Srbsku v roce 2002 přihlásilo 2 211 osob (z toho 1 648 ve Vojvodině a 563 v centrálním Srbsku). Nejpočetnější jsou Češi v obcích Bela Crkva (511), Kruščica (231), Gaj (137), Veliko Središte (57) a ve městech Bělehrad (422) a Novi Sad (119). Velmi velká a vlivná je i menšina slovenská – takřka 60.000. Většina Čechů i Slováků v Srbsku dnes žije ve smíšených manželstvích, integrují se do většinové srbské společnosti. Jsou však hrdí na své české nebo slovenské kořeny a snaží se uchovat zvyky svých předků. Svou národní identitu Češi vyjadřují hlavně

spolkovým životem. Dbají na zachovávání tradic a kultury, uchovávají si povědomí sounáležitosti s českým či slovenským národem. Krajané preferují především místní folklór. Nejvíce se české i slovenské zvyky a tradice udržely v malých banátských obcích (srbský a rumunský Banát).

Slavné osobnosti česko-slovenských srbských vztahů

Ignát Baljoni - podnikatel / česká
Predrag Bjelac - herec / srbská
Goran Bregović - hudebník / srbská
Slobodan Dedeić - režisér / srbská
Predrag Djaković - malíř / srbská
Veso Djorme - aktivista / srbská
Nikola Dobrović - architekt / srbská
Rajko Doleček - lékař / srbská
Jan Dubový - architekt / česká
Jan Frajt - hudebník / česká
Emil Hájek - hudební pedagog / česká
Sava Hilandarac - mnich / česká
Alaxandar Ilić - diplomat / srbská - GRATIAS AGIT (2011)
Marko Ivanovič - dirigent, skladatel / česká
Vuk Karadžić - obrozenec / srbská
Dušan Karpatský - překladatel / česká
Emir Kusturica - režisér / srbská
Dušan Kvapil - překladatel / česká
K. M. Lehotský - malíř / slovenská
Herman Mainert - lékař / česká
Karl Malden - herec / srbská
Teodor Marjanovič - novinář / srbská
Tomáš G. Masaryk - podporovatel propojení / česká
Gojko Mitić – herec, česká babička / srbská
Jan, Svetozár, Alexander ... Mašinovy - různé profese / česká

Jan Branislav Mičátek - učitel / slovenská
Petr Našic - fotograf / česká
František Nekvasil - architekt / česká
Jan Nevole - architekt / česká
Rudolf Nováček - vojenský skladatel / česká
Goran Paskaljevič - režisér / srbská
Matěj Pavlík - jmenován v Bělehradě / česká
Dragutin Pokorný - kapelník / česká
Jaroslav Prchal - architekt / česká
Gavrilo Princip - srbský národní hrdina (zemřel v Terezíně) / srbská
Jara Ribnikarová - Spisovatelka , aktivistka / srbská
Čeněk Slepánek - spisovatel / česká
Pavol Surový - fotograf / slovenská
P. J. Šafařík - ředitel gymnázia v Novém Sadu / slovenská
Janko Šafařík - vědec, lékař, filolog, archeolog, numismatik, muzeolog, knihovník / slovenská
J. Šalanský - pedagog / slovenská
Nikola Tesla - student UK / srbská
Vladislav Tittlebach - ilustrátor, malíř, fotograf / česká
Vesna Vulović - letuška / srbská
F. A. Zach - první srbský generál / česká

Institute česko-slovensko-srbských vztahů

Česká menšina v Srbsku, Slovenská menšina v Srbsku, Český dům, Kovačica, Lastavica, obě velvyslanectví (Praha a Bělehrad)

3. Slava (Pavol Surový)

Výstava představuje archaické lidové kroje prostřednictvím jedinečného spojení umění a etnologie s módní fotografií. Pavel Surovi se svým etno uměleckým projektem "Corona-Crown" získal první místo na Meziná-

rodním festivalu etnické módy v Pobaltí IBEFF (Ethnomoda) v kategorii módní fotografie. Porota dospěla k závěru, že fotografie dosahují kvality světového módního časopisu Vogue a že hra světla a stínu je podle nich na úrovni Caravaggia. Výstava s úspěchem proběhla nejenom v Bělehradě, ale aktuálně i v Paříži. Další projekt SLAVA byl vytvořen pro město Novi Sad u příležitosti zápisu Kulturní město Evropy. Jednotlivé fotografie krojů (slovenských, srbských, chorvatských) jsou doplněny dalšími prvky (artfakty) a pozadím, které pak vytváří alegorii významných postav a legendárních osobností (archanděl Michael, Máří Magdaléna, ...). Název výstavy upozorňuje na největší originální srbský svátek Slava.

4. Kovačické insitní umění

kolekce nejvýznamnějších děl insitního umění v Kovačici doplní i výstava národních krojů a prvků. Soukromá galerie insitního umění Babka byla založena v roce 1991 a jejím zakladatelem a majitelem je Pavel Babka. Jeho prostřednictvím byla díla Kovačické insity vystavena na mnoha světových výstavách, jako jsou EXPO 92 Sevilla, EXPO 96 Lisabon, EXPO 2000 Hannover, EXPO 2006 Aici - Japonsko, Mezinárodní fond ve Washingtonu, OBSE ve Vídni, UNICEF v Ženevě, UNESCO v Paříži atd. V roce 2007 se galerie představila také v Bruselu, Štrasburku a Tokiu. V roce 2001 byla galerie Babka prohlášena organizací UNESCO za světové centrum pro vydávání obrazů s náhledem. -www.babka.rs/sk/

Doprovodné akce

vystoupení srbských hudebníků, srbské menšiny, projekce filmů, ochutnávky srbských specialit, besedy, přednášky ...

Místa konání

partnerská města (Subotica-Olomouc, Šabac-Kralupy nad Vltavou, Čačak-Valašské Meziříčí), místa narození slavných osobností (Hrubá Vrbka, Kojetín, ...) a tradiční místa projektu (Brno, Uherský Brod, Uherské Hradiště, Hradec Králové, Teplice, Sušice, Kutná Hora, ...)

Spolupráce

velvyslanectví v Praze a Bělehradě, LASTAVICA, krajanské spolky v Srbsku (Česká beseda, Česká národní rada, ...), České centrum Sofia, katedra slavistiky v Bělehradě, národní komise UNESCO Srbsko, dům České besedy Bělehrad, Slovenské kulturní centrum Pavla Josefa Šafaříka, Matica srbská Novi Sad, Matica slovenská v Srbsku, Ústav pro kulturu Vojvodinských Slováků, Česko-srbská asociace vzájemné spolupráce, z.s. ...

Poradci

Pavol Surový (poslanec Vojvodiny Novi Sad, ředitel kulturního centra v Kysači, fotograf, sběratel, aktivista slovenské menšiny v Srbsku a předseda uskupení Slováci Vpred)

Slobodan Dedejić (Režisér castingu, asistent režie a manažer produkce. Spolupracoval s řadou významných jihoslovanských režisérů (např. Emir Kusturica, Srđan Karanović, Goran Paskaljević nebo Saša Petrović) i zahraničních tvůrců (např. Jan Hřebejk, Michael Winterbottom či Peter Kosminsky ...). Trvale žije v Praze.

Ozvěny projektu 2020-2022 v roce 2023

Zásadní změna projektu v letech 2020-2022 a především velmi úspěšná první zahraniční prezentace projektu v rakouském zámku Laxenburg (srpen-září 2022) vytvořila reálnou možnost dalšího využití již hotových výstav a to nejenom v českých městech, ale i v zahraničí. Díky aktivní spolupráci s krajany a menšinami nabídneme především výstavy tzv. České stopy, kterou jsou cíleně připraveny v českém a národním jazyce. K této výstavě pak připojíme i nově vytvořenou výstavu Kulturní dědictví UNESCO České republiky a opět v e dvou jazycích – angličtině a národním jazyce.

Místa konání v ČR

prioritně nabídneme výstavy ročníku 2023, ale současně v místech konání projektu roku 2023 jako bonus nabídneme i starší již hotové výstavy předchozích ročníků projektu. Patrně největší výstavou tohoto typu bude výstava **Slavní čeští Rakušané židovského původu v Jeruzalémské synagoze v Praze (duben – červenec 2023)**.

Místa konání v zahraničí

v jednání jsou již některá partnerská města v **Rakousku, Maďarsku, Polsku, Nizozemí, ale i ve Švédsku**. Ve spolupráci s příslušnými Českými centry plánujeme v každé zemi maximálně 2-3 místa konání. V Maďarsku plánujeme prezentaci ve více jak 10 městech.

Spolupráce

krajanské spolky, zástupci menšin v ČR, Velvyslanectví ČR a Česká centra v plánovaných zemích, vedení českých partnerských měst

Statistika projektu 2021 + 2022

Kulturní dědictví UNESCO 2021/2022

Velmi náročný ročník, který musel kreativně řešit stále přetrvávající epidemiologickou situaci. Přípravy celé akce začali již v roce 2020 a zahájení bylo připraveno na leden a nebo únor 2021 v Liberci. Nepříznivá situace zásadním způsobem zasáhla právě do samotného průběhu akce – ve většině případů jsme museli dle aktuální situace postupně měnit termíny zahájení celého projektu a v momentu JISTOTY zásadnějšího uvolnění jsme také letošní ročník skutečně hned na začátku května ZAHÁJILI. Po- chopitelně bez doprovodných akcí a jen „pouhou“ instalaci výstavy do veřejně přístupných většinově venkovních prostor.

V průběhu května se ukázalo, že uvolnění bylo účinné a tak jsme již od závěru května mohli zahájit i četné doprovodné akce a oficiální vernisáže a nebo derniéry akcí. Původní plán celoroční a celostátní akce tak byl mírně narušen – akce začala se zpožděním až v květnu a nakonec jsme do konce roku stihly navštívit větší část krajů (6 krajů a Praha).

Statistika 2021

Země	Počet měst	Počet výstav a doprovodných akcí	Odhad diváků
Arménie	9	30	30000
Bělorusko	8	14	25000
Černá Hora	8	13	20000
Rakousko	15	22	40000
CELKEM	x	79	115000

X ... některá města měla výstav víc

I přes nepříznivou situaci a omezený čas se nakonec podařilo úspěšně zorganizovat 79 akcí pro 115.000 diváků. Všechny akce byly zdarma a vý-

stavy ve veřejných prostorech volně přístupné (uváděný počet je jen reálný odhad). Náročná byla i příprava a výroba originálních výstavních panelů – celkem jich bylo vyrobeno **180 originálních výstavních panelů (Arménie - 42, Bělorusko - 20, Černá Hora - 28 , Rakousko – 90).**

Statistika 2022

Země	Počet měst	Počet výstav a doprovodných akcí	Odhad diváků
Arménie + Černá Hora	4	6	20000
Maďarsko	14	28	30000
Nizozemí	15	50	40000
Polsko	16	52	40000
Švédsko	15	40	35000
Rakousko	15	40	35000
CELKEM	x	216	200000

V roce 2022 se stal projekt již projektem mezinárodním (Rakousko) a prohloubil a rozšířil další spolupráci s městy a kraji, ale i menšinami a krajany. Zásadně se zvýšil i počet zájemců – výstavy byly umístěny ve veřejných prostorech a všechny doprovodné akce byly nabízeny ZDARMA.

Udržitelný rozvoj

Nová strategie akce (celoroční, celostátní a celkem čtyři země) přinesla nejenom zásadní zvýšení počtu měst, výstav, diváků, ale především založila základ pro další úspěšné pokračování projektu. Ten v roce 2022 se dokonce stane projektem mezinárodním (část rakouské výstavy se představí i v rakouských městech). Nejdůležitější ale byla podpora a vstřícnost většiny měst a také základ pro další pokračování. O projekt v roce 2022 projevil zájem 90 procent již zúčastněných města a daří se aktivně komunikovat a zaujmout další nová města. Také větší provázanost s menšinami a krajany je příslibem i rozšíření mezinárodní prezentace projektu v roce 2023 (Polsko, Maďarsko, Nizozemí a Švédsko).